

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ประสงค์ของการวิจัยเรื่อง "ความต้องการรำยการวิทยุกระจายเสียงสำหรับการศึกษาของประชาชนในภาคเหนือ" ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

1. สํารวจรายการวิทยุกระจายเสียงจากสถานีวิทยุโดยดำเนินการสำรวจตามลำดับชั้นดังนี้

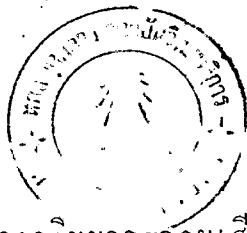
1.1 เลือกสถานีวิทยุเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยถือเอาสถานีวิทยุที่มีผู้ฟังตั้งแต่ 100,000 คนขึ้นไป ตามรายงานการสำรวจวิทยุและโทรทัศน์นอกเขตเทศบาลของภาคเหนือ ในปี พ.ศ.2511-2512 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ¹ ซึ่งมีทั้งหมด 12 สถานีแล้วสุ่มตัวอย่างมาเพียง 5 สถานี ซึ่งเท่ากับร้อยละ 25 ของสถานีวิทยุทั้งหมดในภาคเหนือ สถานีทั้ง 5 สถานีนี้ได้แก่ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดเชียงใหม่ สถานีวิทยุกระจายเสียงจังหวัดลำปาง สถานีวิทยุกระจายเสียง ปชส.เชียงใหม่ สถานีวิทยุกระจายเสียง วปด.9 นครสวรรค์ และสถานี วปด.2 เชียงใหม่

1.2 สํารวจรายการวิทยุกระจายเสียงของสถานีทั้ง 5 สถานีในข้อ 1.1 โดยเลือกเฉพาะรายการที่ออกอากาศในเดือนธันวาคม พ.ศ.2518 เพียงเดือนเดียว เนื่องจากรายการแต่ละเดือนมักไม่เปลี่ยนแปลง โดยสำรวจจากแผนผังการกระจายเสียง และสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของสถานีเกี่ยวกับรายการนั้น ๆ แล้วจึงรับฟังรายการกระจายเสียงด้วยตนเอง

¹สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานผลการสำรวจวิทยุและโทรทัศน์ นอกเขตเทศบาล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ.2511 - 2512, อนุกรมเอกสาร E-Sur-No.11-69 (อัครสำเนา), หน้า 17.

1.3 จัดแบ่งรายการวิทยุกระจายเสียงของสถานีทั้ง 5 สถานีดังกล่าวแล้ว
ออกเป็น 23 รายการ ดังนี้

1. รายการข่าวภายในประเทศ
2. รายการข่าวต่างประเทศ
3. รายการข่าวกีฬา
4. รายการข่าวพยากรณ์อากาศ
5. รายการข่าวเหตุการณ์ในท้องถิ่น
6. รายการข่าวเฉพาะเรื่องเกี่ยวกับอาชีพ
7. รายการทางศาสนา
8. รายการทางการเมือง
9. รายการส่งเสริมการประกอบอาชีพ
10. รายการเกี่ยวกับสุขภาพ
11. รายการสำหรับเด็ก
12. รายการสำหรับสตรีและแม่บ้าน
13. รายการเกี่ยวกับภาษาและวรรณคดี
14. รายการเกี่ยวกับสารคดีและการท่องเที่ยว
15. รายการเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรม
16. รายการละครวิทยุ
17. รายการเพลงไทยเดิมหรือดนตรีไทย
18. รายการเพลงไทยสากล
19. รายการเพลงสากล
20. รายการเพลงลูกทุ่ง
21. รายการละเล่นพื้นเมือง
22. รายการทายปัญหาและชิงโชค
23. อื่น ๆ

2. สํารวจความตองการรายการวิทยุกระจายเสียงของประชาชน โดยคําเนินการตามลําดับขั้นดังนี้

2.1 สรางแบบสอบถาม โดยอาศัยแนวความคิดจากเอกสารที่เกี่ยวของ แลวจึงสรางแบบสอบถามชนิดปลายเปิดและแบบประเมินคาขึ้น 1 ชุด นําแบบสอบถามนี้ไปให้อาจารย์ผูควบคุมการวิจัยตรวจแกไข และเมื่อใดแกไขแลวจึงนำไปทดลองใ้กับประชาชนที่บานหลวง ตำบลนาครวี อําเภอแมทะ จังหวัดลําปาง จำนวน 30 คน แลวจึงนํามาปรับปรุงแกไขอีกครั้งหนึ่ง เมื่อใดแบบสอบถามที่สมบูรณ์แลวจึงนำไปใ้กับตัวอย่างประชากรที่เลือกไว้

2.2 เลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยแบ่งจังหวัดในภาคเหนือจำนวน 16 จังหวัดออกเป็น 3 กลุ่ม โดยถือสภาพทางภูมิศาสตร์และอาณาเขตที่ใกล้เคียงกันเป็นเกณฑ์ดังนี้

- กลุ่มที่ 1 นครสวรรค์ อุทัยธานี กำแพงเพชร พิจิตร เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และสุโขทัย
- กลุ่มที่ 2 ตาก ลำพูน เชียงใหม่ และแม่ฮ่องสอน
- กลุ่มที่ 3 ลำปาง เชียงราย น่าน แพร่ และอุตรดิตถ์

ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เลือกกลุ่มตัวอย่างจังหวัดเป็นจำนวนร้อยละ 25 ของจังหวัดในแต่ละกลุ่ม ใ้ทั้งสิ้น 4 จังหวัด ใ้แก่ นครสวรรค์ พิษณุโลก เชียงใหม่ และเชียงราย และสุ่มกลุ่มตัวอย่างอําเภอจำนวนร้อยละ 25 ของอําเภอทั้งหมดในจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในอําเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สุ่มกลุ่มตัวอย่างตำบลจำนวนร้อยละ 25 ของตำบลทั้งหมด และสุ่มตัวอย่างหมู่บ้านตำบลละ 1 หมู่บ้าน จากแต่ละหมู่บ้าน สุ่มกลุ่มตัวอย่างครัวเรือนแบบมีระบบ (Systematic Sampling) หมู่บ้านละ 15 ครัวเรือน ในแต่ละครัวเรือนเลือกสมาชิกของครัวเรือน ๆ ละ 1 คน โดยใช้ตารางสุ่มของ Charles H. Banckstrom และ Gerald D. Hursh ² ใ้กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 525 คน

² Charles H. Backstrom and Gerald D. Hursh, Survey Research (Evanston: Northwestern University Press, 1963, p.

2.3 แจกและรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้มอบให้นักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคเหนือที่กำลังออกฝึกสอนตามโครงการฝึกหัดครูชนบท อยู่ในเขตที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้นำแบบสอบถามไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง โดยที่ก่อนจะมอบแบบสอบถามให้ผู้สัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยได้ชี้แจงเทคนิคการสัมภาษณ์และรายละเอียดของแบบสอบถามให้ผู้สัมภาษณ์เข้าใจ เมื่อผู้สัมภาษณ์เสร็จสิ้นการสัมภาษณ์แล้วผู้วิจัยจึงได้รวบรวมแบบสอบถามคืน ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้น 429 ชุด คิดเป็นร้อยละ 81.71 ของแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. การวิเคราะห์รายการวิทยุกระจายเสียงแต่ละรายการของสถานีวิทยุ โดยหาการยอดและค่าเฉลี่ยของเวลาที่ออกอากาศของแต่ละรายการ
2. การวิเคราะห์ความต้องการการรายการวิทยุกระจายเสียงของประชาชนวิเคราะห์โดยการตรวจแบบสอบถามเฉพาะที่สมบูรณ์ จำนวน 429 ชุด เท่านั้น นำมาแจกแจงความถี่แล้วหาค่าเฉลี่ยน้ำหนัก (Weighting) ซึ่งกำหนดน้ำหนักไว้ 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ	5
มาก	มีค่าเท่ากับ	4
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	3
น้อย	มีค่าเท่ากับ	1
ไม่เลย	มีค่าเท่ากับ	0

หาค่าเฉลี่ยของน้ำหนักในแต่ละข้อตามความถี่ได้จากแบบสอบถาม โดยใช้สูตรต่อไปนี้³

³Ronald E. Walpole, Introduction to Statistics, (New York: The Macmillan Company, 1968), p.85

$$\bar{X} = \frac{\sum fx'}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	คือค่าเฉลี่ย
	f	คือความถี่
	x'	คือนำหนักของแต่ละขอ
	N	คือจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

แยกค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเพศ ระดับการศึกษาและอายุของประชาชนแล้วจึงนำมาเปรียบเทียบกันในเรื่อง ความต้องการ ความสนใจ และความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับรายการวิทยุกระจายเสียง นำค่าเฉลี่ยความต้องการของประชาชนกับค่าเฉลี่ยของเวลาที่ออกอากาศของสถานีวิทยุมาหาค่าสหสัมพันธ์จากตำแหน่งของคะแนน โดยใช้สูตร⁴

$$p = .1 - \frac{6 \sum D^2}{N(N^2 - 1)}$$

เมื่อ	p	คือสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลต่างของตำแหน่งคะแนน
	$\sum D^2$	คือผลบวกของกำลังสองของผลต่างตำแหน่งคะแนนแต่ละคู่
	N	คือจำนวนรายการทั้งหมด

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁴ J.P. Guilford, Fundamental Statistics in Psychology and Education, (New York : McGraw-Hill Book Company, 1965), p.306